

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 24P/311/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322203950
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Sitárová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:2322203950.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Máriou Sitárovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti W.: A., nar. XX.XX.XXXX, J., nar. XX.XX.XXXX, W., nar. XX.XX.XXXX, O., nar. XX.XX.XXXX, I., nar. XX.XX.XXXX a C. C., nar. XX.XX.XXXX, t. č. umiestnené v Centre pre deti a rodiny Sereď, ulica A. Hlinku 1139/11, Sereď, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matky C. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R., t. č. Za N. XX, H. a otca A. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., t. č. ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová, Sládkovičova 80, Banská Bystrica, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra na nariadenie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje maloletým deťom W.: A., nar. XX.XX.XXXX, J., nar. X.X.XXXX, W., nar. XX.X.XXXX, O., nar. XX.XX.XXXX, I., nar. XX.XX.XXXX a C. C., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí a to pobyt v Centre pre deti a rodiny Sereď, ulica A. Hlinku 1139/11 a to najdlhšie na obdobie 6-tich mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd ruší neodkladné opatrenie Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/315/2022 - 11 zo dňa 19.12.2022 počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, sa svojím písomným návrhom doručeným Okresnému súdu Galanta dňa 17.10.2022 domáhal nariadenia výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine. Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 23.03.2022 vydal Okresný súd Komárno neodkladné opatrenie, na základe ktorého boli maloleté deti W. dočasne zverené do starostlivosti právnickej osoby - Centrum pre deti a rodiny Sereď. Dňa 16.03.2022 sa na ÚPSVaR Komárno dostavila matka maloletých detí, ktorá úradu oznámila, že majiteľ bytu, ktorý si prenajíma, ich chce vyhodiť, pričom nemá kam s deťmi ísť. Matka maloletých si hľadá podnájom, pomáha jej realitná kancelária, uviedla, že jej pomáha aj pracovníčka z Úsmevu ako dar, n. o. Žiadala deti zveriť do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. Úrad dňa 18.03.2022 telefonicky kontaktoval pracovníčku n. o. Úsmev ako dar, s prosbou o poskytnutie ubytovania pre rodinu. Nezisková organizácia to aktuálne odmietla z dôvodu naplnených kapacít, ktoré sú aktuálne prioritne poskytované občanom Ukrajiny. Dňa 18.03.2022 úrad telefonicky kontaktoval aj jeden spolumajiteľ rodinného domu, ktorý si matka prenajíma, ktorý uviedol, že matka neplatí žiadne poplatky súvisiace s nájmom, má dlžobu na poplatkoch cez 2000,- eur. Zároveň uviedol, že rodinu najneskôr dňa 22.03.2022 deložuje. Dňa 21.03.2022 bolo vykonané šetrenie pomerov, kde bolo zistené, že domácnosť je odpojená od elektrickej energie a od utorka 22.03.2022 bude odpojená aj od pitnej vody. Matka úradu uviedla, že za nájom platí, avšak túto skutočnosť nevie ničím preukázať.

Matka sa preukázala, že má u seba cca 100,- eur. Aktuálne nikde nepracuje a okrem rodinných prídavkov nemá žiadny oficiálny príjem. Otec maloletých detí je v ÚVTOS Leopoldov, rodičia matky už nie sú na žive a súrodencov matka nemá. Matka otca detí žije v garsónke, je vo vysokom veku a nie je schopná pomôcť rodine a ani nie sú v kontakte, o vnúčatá sa nezaujíma. Matka nevie zabezpečiť bývanie a ďalšie základné potreby pre maloletých, matka sama žiadala o ich umiestnenie. Navrhovateľ ďalej uviedol, že matka s maloletými bola v minulosti umiestnená v rôznych útlukoch a iných zariadeniach, maloletí boli opakovanne umiestnení v zariadeniach na výkon rozhodnutia, naposledy boli umiestnení v CDR Kolárovo od 17.10.2019 do 07.09.2021. Matka sa o maloleté deti zaujíma a pravidelne ich navštevuje. Matka naďalej býva v útulku pre bezdomovcov v Nitre. Otec je vo výkone trestu odňatia slobody. Nie je v silách a možnostiach rodičov zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti.

2. Okresný súd Galanta prípisom zo dňa 24.11.2022 postúpil vec na Okresný súd Nitra, nakoľko lustráciou v databáze súdov bolo zistené, že doposiaľ vo veci maloletých detí rozhodoval Okresný súd Nitra, miestna príslušnosť Okresného súdu Nitra je teda založená spôsobom v súlade s § 112 CMP.

3. Otec maloletých detí vo svojom vyjadrení doručenom tunajšiemu súdu dňa 11.01.2023 uviedol, že súhlasí s návrhom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra na nariadenie výchovného opatrenia nad jeho maloletými deťmi.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s nasledovnými písomnosťami: návrh, vyjadrenie otca, pracovné hodnotenie, súhrnná správa CDR Sereď, pripojený spis OS Nitra sp. zn. 24P/315/2022, sp. zn. 13P/63/2021, spi OS Komárno sp. zn. 12PPOm/1/2022.

5. Na nariadené pojednávanie sa nedostavil otec maloletých detí, ktorý mal predvolanie na pojednávanie riadne vykázané. Otec žiadal, aby súd konal v jeho neprítomnosti a preto súd pojednával podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku v neprítomnosti otca.

6. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že trvá na podanom návrhu z dôvodov, ktoré sú v ňom uvedené. V čase podania matka nemala vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti. Momentálne sa situácia zmenila, matka si zabezpečila tieto pomery avšak vzhľadom ku krátkosti času sa vzájomne dohodli, že ešte určitú dobu odsledujú či matka dokáže tieto podmienky udržať a následne buď ony alebo ona požiadajú o zrušenie výchovného opatrenia, prípadne toto zanikne uplynutím doby.

7. Matka maloletého na pojednávaní uviedla, že súhlasí s návrhom, zabezpečila si už bývanie, býva v podnájme v 2-izbovom byte, za ktorý platí 450,- eur. Býva tam s ňou aj dospelá dcéra so svojim dieťaťom, táto je na rodičovskej dovolenke a tiež jej finančne pomôže. Má príjem, keď robí celý mesiac skoro tých 1000,- eur, dohodli sa tak, že si spraví nejakú finančnú rezervu, pokiaľ nemá deti doma a potom by si zobrala tie tri najmladšie, lebo s tými staršími sú výchovné problémy.

8. Kolízny opatrovník v konečnom návrhu uviedol, že súhlasí s návrhom, ktorý bol podaný dôvodne aj napriek tomu, že matka aktuálne má zabezpečené bývanie. Bolo by vhodné, pokiaľ by bolo nariadené výchovné opatrenie, aby sa situácia zastabilizovala, aby sa nezopakovala to čo sa stalo v minulosti, že matka si síce zabezpečila podmienky, ale po tom čo deti prišli domov, nastali komplikácie a deti sa museli vrátiť naspäť, čo nie je dobré ani pre psychiku detí. Čo sa týka starších detí, tak tie nemajú túžbu vrátiť sa do domáceho prostredia, a nemyslí si, že by ich matka nechcela, ale sú v citlivom veku, sú s nimi výchovné problémy a zatiaľ pobyt u matky odmietajú. Čo sa týka maloletej W., tak zariadenie im avizovalo, že by tam mala zostať 3 mesiace, čo by vychádzalo tak približne na koniec marca 2023.

9. Z pracovného hodnotenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica, zo dňa 11.01.2023 má súd preukázané, že otec maloletých detí vykonáva trest odňatia slobody od 31.03.2020. Doposiaľ nebol pracovne zaradený z dôvodu nedostatku jemu vhodných pracovných miest, nakoľko obmedzením v jeho prípade je dĺžka trestu odňatia slobody. Od príchodu do tunajšieho ústavu sa aktívne zapája do činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v spojitosti s udržiavaním čistoty a poriadku v priestoroch izby aj ubytovne.

10. Zo súhrmej správy CDR Sereď vyplýva, že adaptácia hlavne starších detí bola zložitá. Prešli viacerými zariadeniami a to sa nad nimi podpísalo. W. a J. majú výrazné výchovné problémy v CDR, J. aj v škole. A. sa v zariadení ako tak upokojil, problémy má toho času v škole. Mladšie deti sú ešte usmerniteľné. Deti absolvovali vianočný pobyt u matky v čase od 22.12.2022 do 2.12.2023. Z pobytu sa vrátili v poriadku. Sama matka to hodnotila tak, že to bolo náročné. Mladšie deti by ešte chceli ísť, starší sa vyjadrovali veľmi rezervovane. J. ďalší pobyt vyslovene odmieta. Matka o deti prejavuje aktívny záujem. Navštevuje ich zhruba raz za týždeň. Staršie deti ju často odmietajú. Matka obýva 2 izbový byt spolu s dcérou a jej dieťaťom. Aktuálne matka nemá adekvátne podmienky, aby vedela zabezpečiť stabilnú starostlivosť všetkým deťom naraz. Aj na pobyt si ich chce v budúcnosti brávať na etapy.

11. Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad? dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin? dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

12. Podľa § 37 ods. 3, písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

13. Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže uložiť výchovné opatrenie podľa odseku 3 aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

14. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra na nariadenie výchovného opatrenia u maloletých detí W.: A., nar. XX.XX.XXXX, J., nar. XX.XX.XXXX, W., nar. XX.XX.XXXX, O., nar. XX.XX.XXXX, I., nar. XX.XX.XXXX a C. C., nar. XX.XX.XXXX je dôvodný. Ani jeden z rodičov nedokáže zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté deti. Matka síce býva v podnájme v 2- izbovom byte, ale je potrebné, aby sa situácia zastabilizovala, keďže matka v minulosti mala zabezpečené podmienky, avšak neskôr sa deti museli opäť vrátiť do CDR. Súd má zato, že je potrebné, aby sa podmienky matky zastabilizovali natoľko, že nebude hroziť situácia z minulosti, že sa deti budú musieť opakovane vrátiť do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. Opätovné vrátenie do centra pre deti a rodiny by mohlo negatívne ovplyvniť ich ďalší zdravý psychický vývoj. Otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a žiadny z príbuzných neprejavil záujem zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté deti. Taktiež obaja rodičia vyjadrili súhlas s nariadením výchovného opatrenia. Zabezpečenie odbornej starostlivosti pre maloleté deti v zariadení považuje súd za najvhodnejšie riešenie momentálnej situácie, pretože sa tým zabezpečí aj odborné výchovno - terapeutické pôsobenie. Súd však zdôrazňuje, že v prípade ak matka bude mať dlhodobu vytvorenú stabilnú podmienku na zabezpečenie osobnej starostlivosti o maloleté deti, budú maloleté deti zverené do jej osobnej starostlivosti v prípade ak o to prejaviť záujem.

15. Súd zároveň rozhodol o tom, že zrušil neodkladné opatrenie Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/315/2022 - 11 zo dňa 19.12.2022, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, nakoľko pomery maloletých detí boli upravené rozhodnutím súdu vo veci samej.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.